

răspundere, iar conform Regulamentului filialei nr. 34 avînd obligația să cunoască procesele (etapele) aferente activităților financiare desfășurate în cadrul filialei și să întreprindă măsuri adecvate de management al riscurilor aferente acestor activități la fiecare etapă, depășind vădit limitele drepturilor și atribuțiilor de serviciu acordate, a acționat contrar acestor prevederi și ale celor stipulate în pct. 4 din contextul procesului verbal al comitetului de credite nr. 1216 din 15.08.2011 în care este menționat că după încheierea Tranzacției de către părți și pe parcursul perioadei de acțiune a acesteia, vor putea fi operate modificările Tranzacției doar în coordonare și numai cu acordul expres al Comitetului de credite al Băncii, încheind acordul adițional nr.1 din 08.09.2011 la Tranzacția privind răscumpărarea bunurilor ipotecate/gajate la Banca de Economii SA de către SA "DTD Nistru" din 17.08.2011, în baza contractelor de credit: nr. 12 din 28.02. 2006 în sumă de 5.000.000 lei și nr. 9 din 30.03.2007 la fel în sumă de 5.000.000 lei, în care sunt expuse clauze contradictorii Tranzacției, fapt prin care a condiționat imposibilitatea recuperării datoriilor de către bancă, aducînd astfel daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor persoanelor fizice și juridice, inclusiv statului care deține pachetul majoritar de acțiuni în această bancă.

Tot el, activînd în aceeași funcție și avînd aceleași atribuții de serviciu, fiind în acest mod persoană cu funcție de răspundere, a întocmit ilegal demersul fără număr de înregistrare din 08.09.2011, redactat în limba rusă, în lipsa antetului Băncii și adresat conducerii SA "DTD Nistru", prin care a revocat rezoluțiunea Tranzacției din 17.08.2011 privind răscumpărarea bunurilor ipotecate/gajate prin contractele de credit nr. 2 din 28.02.2006, în sumă de 5.000.000 lei și nr. 9 din 30.03.2007, în sumă de 5.000.000 lei destinate completării mijloacelor circulante.

Acțiunile inculpatului au fost calificate în baza prevederilor art. 361 alin. (1) Cod penal, ca confecționarea, documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, și în baza art. 328 alin. (1) Cod Penal, ca săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vinovăția, menționînd că el, în calitate de conducător al filialei Ocnița a Băncii de Economii, a acționat doar în interesul Băncii cu scopul recuperării creditului. Toate acțiunile le coordona cu Banca centrală care, prin telefon, dădea acordul la efectuarea acțiunilor de recuperare a creditului.

Analiza probelor administrate dovedesc doar nevinovăția inculpatului.

Capătul de învinuire adus inculpatului în sensul art. 328 alin. (1) Cod penal nu întrunește elementul de subiect al infracțiunii, or, în lumina componentei infracțiunii prevăzute de acest articol, subiectul infracțiunii deține calitate specială și anume de persoană publică.

Conform art. 123 alin. (2) Codul penal, prin persoană publică se înțelege funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statul special (colaboratorul

serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajai autorităților publice, autonome sau de reglementare, ai întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

Inculpatul a deținut funcția de director a filialei nr. 34 Ocnița a S.A. "Banca de Economii". Adică subiect care nu îmbracă forma de o persoană publică prin prisma art. 123 alin. (2) a Cod penal.

Deci, lipsa elementului de subiect al componenței de infracțiune prevăzut la art. 328 alin. (1) Cod penal, ghidează la necesitatea emiterii unei sentințe de achitare, pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele unei infracțiuni.

În conformitate cu art. 361 Cod penal, un element obligatoriu al componenței de infracțiune este documentul oficial fals. Documentul oficial este documentul care conține informație oficială. Conform art. 6 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, informații oficiale sînt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Astfel, documentul oficial este documentul care conține informații care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de către organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept, care atestă fapte avînd relevanță juridică, care circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației. Circuitul documentului în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației trebuie considerat trăsătura indispensabilă a documentului oficial. Această trăsătură reprezintă o diferență specifică, ce permite distingerea documentului oficial în raport cu documentul care nu are caracter oficial. Demersul de revocare a tranzacțiilor de răscumpărare drept act juridic civil, nu constituie obiectul unei înregistrări, evidențe sau control al circulației.

Referitor la documentele emise de către particulari, sunt evidențiate următoarele caracteristici: 1) documentele care emană, de la particulari, trebuie considerate oficiale atunci cînd asemenea documente sînt legate de procedura publică de autentificare, legată de crearea documentelor. Tocmai această procedură conferă documentului un caracter oficial, adică un caracter de drept public; 2) documentele care emană de la particulari trebuie considerate documente oficiale atunci cînd asemenea documente sînt primite oficial de persoana juridică de drept public, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentînd temei de referință al documentelor primite.

Demersul semnat de către inculpat nu are nici una din caracteristicile sus-menționate. Mai mult, inculpatul a declarat că, la întocmirea și semnarea documentelor vizate, el a consultat prin telefon membrii Comitetului de ereditare al Băncii de Economii, care dădeau aviz pozitiv acțiunilor inculpatului și aceste

declarații sunt credibile, deoarece sunt confirmate de depozițiile martorilor Stelea V., Telefuz S. și Traghira V.

De asemenea, acțiunile inculpatului au fost întreprinse pentru stingerea datoriei, dar nu spre cauzarea prejudiciului.

Obiectul juridic al componenței de infracțiune prevăzute în art. 361 Cod penal, îl reprezintă relațiile sociale ce țin de activitatea normală a organelor de stat cu privire la asigurarea ordinii stabilite de operare cu documentele oficiale.

Prin întocmirea demersului fără număr de înregistrare din 08.09.2011, în lipsa antetului băncii și adresat conducerii S.A „DTD Nistru”, prin care a revocat rezoluțiunea Tranzacției din 17.08.2011 privind răscumpărarea bunurilor ipotecate/gajate prin contractele de credit, ultimele nu pot aduce atingere obiectului juridic.

Astfel, învinuirea cu referire la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal este neîntemeiată, din motivul lipsei unui element al componenței de infracțiune - documentul oficial.

La fel, în acțiunile inculpatului lipsește realizarea faptei infracțiunii.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 328 alin. (1) lit. c) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 5 ani, în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare și conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, a-i stabili pedeapsa definitivă de 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

Apelantul a invocat că inculpatul a fost pus sub învinuire fiindu-i atribuită calitatea de persoană cu funcție de răspundere.

Conform prevederilor art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilește de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Acțiunile inculpatului urmau a fi calificate de către instanța de judecată în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, iar acesta să fie condamnat ca persoană cu funcție de răspundere, exact cum prevedea legislația penală la momentul comiterii infracțiunii.

În art. 10 Cod penal, este stipulat că legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv.

Modificarea prevederilor art. 123 și 328 Cod penal, nu ușurează pedeapsa și nici nu ameliorează în nici un alt mod situația învinuitului, fapta comisă de către inculpat nici nu a fost decriminalizată.

Prin urmare, este necesar de a-l recunoaște vinovat pe inculpat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Existența infracțiunii de exces de putere sau de depășire a atribuțiilor de serviciu presupune stabilirea legăturii de cauzalitate dintre fapta de exces sau de depășirea comisă de persoana cu funcții de răspundere, în cazul dat - încheierea acordului adițional nr. 1 din 08.09.2011 la Tranzacția privind răscumpărarea bunurilor ipotecate/gajate la Banca de Economii SA de către SA „DTD Nistru”,

fără acordul expres al Comitetului de credite al Băncii și urmările prejudiciabile, adică făptuitorul trebuie să-și dea seama că acțiunile sale ies din limitele competenței funcționale și săvârșind fapta admite survenirea daunelor intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice.

Prin noțiunea de interes public se înțelege interesul general al societății ca persoanele care dețin funcții publice să ia, în îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu, decizii imparțiale și legitime.

Demersul perfectat de către inculpat conține toate semnele minime caracteristice necesare unui act oficial: data, semnătura persoanei oficiale, datele cu privire la statutul persoanei oficiale, clauzele care stabileau existența anumitor relații sociale, în cazul dat juridico-bancare, cât și faptul că acorda anumite drepturi destinatarului. Statutul de document oficial al actului eliberat de către inculpat este dovedit și prin faptul că acesta a fost înțeles pe deplin de către destinatar - administratorul SA „DTD Nistru”, precum și faptul că acesta l-a acceptat fără careva dubii și l-a recunoscut ca act oficial.

Caracterul ilegal al actului perfectat de către inculpat este dovedit incontestabil prin faptul că el cunoștea că nu este în drept să elibereze asemenea acte în lipsa deciziei Comitetului de creditare al băncii.

Martorul Garbalî Ruslan - șef al Direcției creditare al ÎS „Banca de economii” SA, a menționat că acordă anumite consultații prin telefon, dar nici într-un caz nu putea da indicații sau recomanda eliberarea unui astfel de demers, care ar prejudicia banca.

Totodată, latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 361 Cod penal se caracterizează prin intenție directă, iar motivul comiterii se exprimă prin interesul material, năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale, năzuința de a înlesni săvârșirea unor infracțiuni.

În cazul inculpatului, demersul din 08.09.2011 a fost întocmit cu scopul de a revoca Tranzacția din 17.08.2011, adică pentru a înlesni săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2013, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că prima instanță corect a constatat lipsa elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și anume - calitatea de subiect al respectivei infracțiuni a inculpatului, calitatea sa de director al filialei nr. 34 Ocnița SA „Banca de Economii”.

Conform dispoziției art. 328 Cod penal în calitate de subiect al respectivei componente de infracțiune este recunoscută doar persoana publică.

Potrivit art. 123 alin. (2) Cod penal, prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare, angajatul autorității lor publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau

investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

După cum rezultă din materialele cauzei inculpatului, prin ordinul nr.659-cf din 30.03.2011, i-a fost încredințată funcția de director al filialei nr. 34 Ocnița al SA „Banca de Economii”.

SA „Banca de Economii”, fiind o societate pe acțiuni ca formă organizatorico-juridică a activității sale, chiar și în condiția în care statul deține în capitalul acestuia pachetul de acțiuni majoritar, nu poate fi considerată o întreprindere de stat. Aceasta rezultând și din prevederile art. 3 al Legii nr. 847 din 03.01.92 „Cu privire la antreprenariat și întreprinderi” potrivit căruia este făcută o delimitare strictă a societăților pe acțiuni și a întreprinderilor de stat și municipale.

Conform art. 17 alin. (1) al aceleiași legi - societatea pe acțiuni reprezintă o întreprindere fondată de două sau mai multe persoane fizice și (sau) juridice, care și-au asociat bunurile pentru a desfășura activitatea de antreprenariat.

Potrivit art. 2 alin. (1) al Legii nr. 1134-XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni, societatea pe acțiuni este considerată societate comercială al cărei capital este împărțit în acțiuni.

În același aspect art. 1 alin. (1) al Legii nr. 146-XIII din 16.06.1999 „Cu privire la întreprinderea de stat” stabilește, că întreprindere de stat este o întreprindere al cărei capital social aparține în întregime statului.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit, că chiar și în condiția când statul și-a asociat bunurile împreună cu persoane juridice și fizice și a creat o societate pe acțiuni, aceasta nu transformă respectiva întreprindere, (în cazul dat „Banca de economii”) în întreprindere de stat.

Mai mult, este prezentă și lipsa laturii obiective a infracțiunii incriminate inculpatului pe art. 328 alin. (1) Cod penal.

Potrivit dispoziției respectivei norme penale se prezumă săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Deci, latura obiectivă a respectivei componente de infracțiune este una materială și se consideră terminată odată cu survenirea consecințelor - cauzarea de daune în proporții considerabile.

Pe parcursul urmăririi penale și în cadrul judecării cauzei în instanța de fond și în apel, partea acuzării și reprezentantul părții civile O. Cojuhari nu au prezentat careva probe pertinente, concludente și utile ce ar confirma care este suma prejudiciului cauzat Băncii de Economii SA în rezultatul acțiunilor prejudiciabile comise de inculpat.

Astfel, învinuirea formulată inculpatului pe art. 328 alin. (1) Cod penal, în lipsa laturii obiective a respectivei componente de infracțiune - materializarea prejudiciului considerabil cauzat SA „Banca de Economii”, constituie o învinuire abstractă, nefiind concretizată suma prejudiciului care partea acuzării îl consideră cauzat.

Învinuirea formulată de către organul de urmărire penală și susținută de către procuror în instanța de fond și de apel este în contradicție cu prevederile art. 6 alin. (3) lit. a) CEDO.

Instanța de fond întemeiat și legal a constatat că obiectul juridic al componentei de infracțiune prevăzute de art. 361 Cod penal îl reprezintă relațiile sociale ce țin de activitatea normală a organelor de stat cu privire la asigurarea ordinii stabilite de operare cu documentele oficiale.

Demersul fără număr de înregistrare din 08.09.2011, cu lipsa antetului băncii și adresat conducerii SA „DTD Nistru”, privind revocarea rezoluției contractului de credit nu poate fi considerat ca document oficial fals, atâta timp cit acesta conține date ce corespund situației de fapt, sînt semnate de persoana autorizată și confirmate prin ștampila filialei societății pe acțiuni căreia i-au fost acordate respectivele împuterniciri.

În materialele cauzei penale cu adevărat este constatat că directorul filialei nr. 34 Ocnița a „Băncii de Economii” SA, L. Ganușciac, a încheiat acordul adițional nr. 01 din 08.09.2011 și a semnat demersul fără număr de la aceeași dată prin care a revocat rezoluțiunea Tranzacției din 17.08.2011 privind răscumpărarea bunurilor ipotecate/gajate prin contractele de credit nr. 12 din 28.02.2006 și nr. 09 din 30.03.2007, încheiate între „Banca de Economii” SA și „DTD Nistru” SA, iar la 26.09.2011 prin scrisoarea nr. 287 semnată de aceeași persoană cu aceeași ștampilă care autentifică semnătura - s-a dispus revocarea Tranzacției din 17.08.2011, dar nefiind cauzate prejudicii „Băncii de Economii SA”.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că instanțele fac referire deja la art. 123 alin. (2) Cod penal, care operează nu cu persoană cu funcție de răspundere dar cu noțiunea de persoană publică.

Însă, noțiunea de persoană publică a apărut mai târziu, din care motiv inculpatul este subiectul infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) și 361 alin. (1) Cod penal.

În corespundere cu prevederile art. 10 Cod penal, modificarea prevederilor art. 123 și 328 Cod penal nu ușurează pedeapsa și nici nu ameliorează în nici un alt mod situația învinutului, fapta comisă de către inculpat nici nu a fost decriminalizată, prin urmare, este necesar de a-l recunoaște vinovat pe Ganușciac L. de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Împuterniciri de a revoca rezoluțiunea Tranzacției de răscumpărare și a încheia acord adițional la capitolul vizat inculpatul nu a avut.

Actele semnate și depuse de inculpat nu au fost expertizate și avizate de Direcția juridică a Băncii.

Condițiile procesului-verbal al Comitetului de credite nr. 1216 din 15.08.2011, nu au fost anulate sau modificate.

Inculpatul, întocmind demersul din 08.09.2011, a creat un document oficial fals care acordă drepturi și anume: prin înscrierile efectuate, aplicând semnătura proprie și invocând în act clauze care acorda drepturi persoanei juridice, a revocat

Tranzacția din 17.08.2011 și ulterior a încheiat acordul adițional nr. 1 din 08.08.2011.

Statutul oficial al actului emis de către inculpat este obținut prioritar de faptul că actul nu este eliberat, perfectat de un angajat de rând al instituției bancare dar de administratorul acestuia, în atribuțiile căruia intra exact eliberarea unui astfel gen de act.

Demersul perfectat de către inculpat conține toate semnele minime caracteristice unui act oficial: data, semnătura persoanei oficiale, datele cu privire la statutul persoanei oficiale, clauzele care stabileau existența anumitor relații sociale, în cazul dat juridico-bancare, cât și faptul că acorda anumite drepturi destinatarului. Statutul de document oficial al actului eliberat de către inculpat, este dovedit și prin faptul că acesta a fost înțeles pe deplin de către destinatar - administratorul SA „DTD Nistru”, precum și faptul că acesta l-a acceptat fără careva dubii și l-a recunoscut ca act oficial.

Caracterul ilegal al actului perfectat de către inculpat este dovedit incontestabil prin faptul că el cunoștea că nu este în drept să elibereze asemenea acte în lipsa deciziei Comitetului de creditare al băncii.

Totodată, latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 361 Cod penal se caracterizează prin intenție directă, iar motivul comiterii se exprimă prin interesul material, năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale, năzuința de a înlesni săvârșirea unor infracțiuni.

În cazul inculpatului, demersul din 08.09.2011 a fost întocmit cu scopul de a revoca Tranzacția din 17.08.2011, adică pentru a înlesni săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal.

În carul ședinței instanței de apel din 10 octombrie 2013, procurorul a înaintat un demers de a amâna ședința pentru a-i da posibilitate reprezentantului legal O. Cojuhari de a pune întrebări inculpatului, demers care a fost respins de către instanță și a fost impusă părții acuzării poziția de a prezenta materialele cauzei penale cu terminarea cercetării judecătorești (potrivit procesului - verbal al ședinței de judecată din 10.10.2013).

Procurorul din instanța de apel, nu a participat și la examinarea în instanța de fond, din acest motiv instanța de apel ilegal a respins demersul privind necesitatea prezenței reprezentantului legal, O. Cojuhari. Or, numai el dispunea, la acel moment, de informația potrivit căreia judecătorul, prin încheierea din 03.10.2013, a admis renunțul la acțiune a reprezentantului reclamantului SA „DTD Nistru”, administratorul procesului de insolvență, la cererea de chemare în judecată a SA „DTD Nistru”, împotriva „Banca de Economii” SA, SRL „Cristal Nord”, intervenient accesoriu OCT Ocnița, filiala ÎS „Cadastru”, prin care solicita declararea nulității contractului de vânzare - cumpărare încheiat la 29.12.2011 între „Banca de Economii” SA și SRL „Cristal Nord”, privind comercializarea la prețul de 9.000.000 lei a bunurilor imobile și mobile ce aparțin reclamantului a fost încetată, hotărâre irevocabilă.

Informațiile date au o legătură directă cu fapta penală de care este învinuit inculpatul.

Pentru elucidarea circumstanțelor menționate, s-a solicitat să fie prezent O. Cojuhari, demers care a fost respins din care motiv considerăm că părții acuzării i-

a fost îngădit dreptul de a prezenta probe, drept prevăzut de art. 53 alin. (1) pct 2) Cod de procedură penală.

Analiza în hotărâre doar a unora dintre probe prezentate de către partea apărării și, implicit, ignorarea celorlalte justifică aprecierea că instanța nu a examinat toate probele cauzei, adică nu a rezolvat fondul acesteia, încălcând, dispozițiile art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Instanța de apel, a încălcat dreptul părții acuzării de a prezenta probe în confirmarea acuzării inculpatului, situație care nu poate fi acceptată, atâta timp cât declarații diferite ale participanților stau la baza unor hotărâri definitive.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că ambele instanțe au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 325 alin. (1), 384 alin. (3), 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Aceste prevederi legale nu au fost respectate cu strictețe de către instanța de fond.

Astfel, potrivit rechizitoriului, inculpatul este acuzat că a săvârșit infracțiunile incriminate, avînd statut de persoană cu funcții de răspundere,

Totodată, instanța de fond, conform descriptivului sentinței, a raportat funcția deținută de inculpat doar la exigențele definiției de funcționar public fără, însă, a se pronunța asupra circumstanțelor indicate în rechizitoriu în raport cu statutul inculpatului de persoană cu funcție de răspundere (*v. 1, f.d. 125, pct. 2 din decizie*).

Prin urmare, prima instanță nu a soluționat fondul cauzei penale în raport cu împrejurările invocate în rechizitoriu și prescripțiile de drept enunțate, adoptînd o sentință neîntemeiată și nemotivată.

În al doilea rînd, conform art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, cît și a jurisprudenței naționale, instanța de apel este obligată să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă motivele adoptării soluției date. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă. În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Potrivit art. 24 alin. (3) și (4), art. 314 alin. (2), 315 Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare. Instanța de judecată, la judecarea cauzei, creează părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei. Procurorul, partea vătămată, apărătorul, inculpatul, de drepturi egale în fața instanței de judecată în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor și demersurilor.

Aceste prevederi au fost ignorate de către instanța de apel.

Or, potrivit părții descriptive a deciziei contestate și a procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel nu a reacționat în nici un fel asupra erorilor de drept comise de instanța de fond și le-a repetat întocmai.

Mai mult, instanța de apel a respins fără nicio motivare demersul procurorului privind audierea suplimentară a lui Bejenari Mihail și Cojuhari Oleg Acestea, și a concluzionat asupra statutului „Banca de Economii” SA în lipsa probelor scrise cu privire la calitatea acționarilor acestei instituții, inclusiv în perioada invocată în rechizitoriu (*v. 2 f.d. 8-37, pct. 4 din decizie*).

Circumstanțele expuse denotă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat apelul procurorului în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărîre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către ambele instanțe, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului de pe rol, casării totale a deciziei instanței de

apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procuror, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2013, în privința inculpatului Ganușciac Leonid Constantin, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, semnată la 11 aprilie 2014, pronunțată în ședința publică din 06 mai 2014, ora 09.50.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

DISPOZITIV

08 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Constantin Gurschi,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,

Ion Guzun,

cu participarea:

procurorului

Dumitru Graur,

inculpatului

Ganușciac Leonid,

avocatului

Ghenadie Odobescu,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2013, în privința inculpatului

***Ganușciac Leonid Constantin**, născut la 27 septembrie 1948 în s. Hincăuți, r-nul Edineț, domiciliat în or. Edineț, str. Șoseaua Bucovinei 16/1, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procuror, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2013, în privința inculpatului Ganușciac Leonid Constantin, și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată va fi pronunțată în ședința publică din 06 mai 2014, ora 09.50.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun